

לב (או"ח סי' קטו) חקר אם הטעם שאין מפרישין את הכהן שממנין תחת הכה"ג הוא משום דיש רק ספק אם הוא צריך לעבוד תחת הכהן גדול, או דלא משום דלא תיקנו פרישה רק בכהן גדול העיקרי, ונפקא מיניה כשנטמא הכהן גדול בזיבה ביום שני של ר"ה שאינו יכול לעבוד ביוה"כ שהוא אז מחוסר כיפורים, ויודעים מלכתחילה דהכהן שממנים אותו תחתיו יעבוד, אם הוא צריך פרישה, וסיים דעם שיותר נראה דצריך הפרשה מ"מ הדבר צריך תלמוד.

★★

בגמ': לעתיד לבוא נמי לכשיבואו אהרן ובניו ומשה עמהם.

הר"ש"ש (מעשר שני פ"ה מ"ב) העיר דכאן מבואר דתחיית המתים יהיה לפני בנין בית המקדש השלישי שייבנה במהרה, ותמה מכאן על התוירו"ט שם שכתב דבנין ביהמ"ק קודם לתחיית המתים, מיהו ע"ש שהביא מהמדרש הנעלם פרשת תולדות בנין ביהמ"ק קודם קיבוץ גלויות וקיבוץ גלויות קודם לתחיית המתים מ' שנה.

בערוך לנר (גדה סא:): נקט דאין תחיית המתים רק לאחר בנין בית המקדש, שהרי אין בין עוה"ז לימות המשיח אלא שעבוד גלויות, והוקשה לו מדקאמר כאן לעתיד לבוא יהיה אהרן ובניו ומשה עמהם, והוכיח מכאן כדאיתא בזוהר שלעת המשיח יקומו צדיקים גדולים לתחייה, אע"ג שעדיין לא הגיע עת התחיה לכל העולם.

★★

(וציין הגאון ר' יצחק דוד אלטר שליט"א לדברי הגמ' בפסחים (ס"ח ע"ב) עתידין צדיקים שיחיו את המתים, מוכח שהם יקומו בתחי' קודם לשאר ע"כ).

דף ה' ע"ב

בגמ': כיצד הלבישין מאי דהוה הוה וכו'. אלא כיצד הלבישין למיסבר קראי וכו'.

ומבואר דדוקא כשהוי נפק"מ "להסבר בפסוק" הוא דדנו ונחלקו חז"ל "מאי דהוה" אך בעלמא כשאינו נפק"מ "לדינא" לא טרחו חז"ל לבאר מה שהיה בעבר.

אותה למצוה, וזה מורה חסרון באהבה וזריזות למצוה, וא"כ היתה תשובתו תשובה מיראה ולא מאבה, א"כ הרי חסר חלק קונו, כיון שלא נתמלא החסרון מזה ע"י תשובתו, ולכן כיפר גברא, והיינו עשיית החטא השייך לחלקו של הגברא, אבל לא כיפר מצות קונו, דהיינו חלק השייך לקונו והיינו המצות שהי' יכול לעשות אז וכנ"ל.

★★

בגמ': שאם עשאה לסמיכה שירי מצוה מעלה עליו הכתוב כאילו לא כיפר וכיפר.

פירש"י כדאמרינן בזבחים (ו). כיפר לגברא, דעיקר כפרה בדם, אבל לא כיפר נמי, שלא קיים מצות קונו מן המובחר.

ותמהו בגבורות ארי וחידושי הגרעק"א דהרי רבא מפרש התם באופן אחר דכיפר לגמרי, ורק אעשה דסמיכה דביטל לא כיפר, ומשום דהוי עשה דלאחר השחיטה, ורק ר"ה בר יהודה קס"ד לפרש כן, ולמה לא פירש רש"י כפי שפירש רבא.

ותירין הגה"ח רבי שלום בראנדר זצ"ל בספרו חקת היום דהנה לרבא הסמיכה הוא דין נפרד מהקרבתו, והקרבתו נתרצה כולו, ורק חסר לו הדין הסמיכה, משא"כ לר' הונא בר יהודה, הוי הסמיכה מעצם גוף כפרת הקרבן, ואם חסר לו הסמיכה, חסר לו מגוף כפרת הקרבן.

והנה רש"י ס"ל דמסתבר דאף למ"ד כל הכתוב בהן מעכב בהן אפילו דבר שאינו מעכב לדורות, מ"מ היינו דוקא בדבר ששייך לעצם הקרבן והעבודה, אבל אם הקרבן עצמו אין בו שום גריעותא, ורק בדבר שהוא חוץ ממנו, בודאי אינו מעכב על פעולת הקרבן, ולכן כאן דרב יוסף ס"ל דסמיכה מעכבת להך מ"ד, ע"כ סובר כהן מ"ד בזבחים דגברא לא כיפר כלפי שמיא, דלרבא דהקרבתו ריצה לגמרי, ורק הסמיכה לא כיפר, אין לזו שייכות להקרבתו. ע"כ.

★★

בגמ': ולדורות מנא לן דלא מעכבא מדקא תני מתקינין ולא קתני מפרישין.

פירש"י ואע"פ שלא הופרש אם יארע פסול בראשון יעבוד זה השני ש"מ דפרישה לא מעכבא עבודה. החקרי